

> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

Burgemeester van Barendrecht
De heer drs. J. van Belzen
Postbus 501
2990 EA Barendrecht

Datum 26 juni 2009
Betreft CO₂-opslag Barendrecht: reactie op brief Burgemeester

Geachte heer Van Belzen,

Al enige tijd zijn wij in overleg over de mogelijkheden van ondergrondse opslag van CO₂ in de gemeente Barendrecht. Op 8 juni heeft u met minister Cramer gesproken en op 15 juni jl. heeft de Raad met minister van der Hoeven gesproken. Verder is ook door Minister Cramer een intensief en open gesprek gevoerd met vijf van de 'burger'-insprekers op dit dossier en met burgers in het informatiecentrum. Zij gaven een verhelderende kijk op de wijze waarop dit project is ontvangen en beleefd. Het biedt ons een actueel inzicht in de zorgen die bij u, uw Raad en de bewoners leven ten aanzien van dit project. Wij stellen dit openhartige en constructieve contact zeer op prijs.

Voordat wij meer inhoudelijk op het project en uw brief ingaan, hechten wij eraan te benadrukken dat wij graag op alle aspecten van het project in goed overleg willen blijven. Voor het nemen van een afgewogen besluit over het project, is het cruciaal dat wij elkaar goed verstaan en met elkaar scherp krijgen welke resterende vragen en bezwaren ten aanzien van het project nog samen beantwoord en opgelost moeten en kunnen worden.

De gemeente Barendrecht is het afgelopen anderhalf jaar in alle directheid geconfronteerd met een voorgenomen project, waarvan de inhoudelijke consequenties voor u niet goed te overzien waren. Het is gebeurd op een wijze waardoor u zich overvallen voelde. Dit was een vervelende start. Wij hebben u dit al laten weten en zullen hier in het verloop van het proces rekening mee houden.

CO₂-opslag heeft een duidelijke en belangrijke rol in het klimaatbeleid van het kabinet. Ondanks onze ambitieuze inzet op energiebesparing en duurzame energie is er de komende decennia meer nodig om voldoende CO₂-reductie te realiseren. Het klimaatprobleem is te groot om zonder CCS op te kunnen lossen. Natuurlijk willen wij ook liever zo snel mogelijk naar een geheel duurzame energievoorziening, maar tijdens de overgangsfase van fossiel naar duurzaam, levert CO₂-opslag als transitiemaatregel, in aanvulling op energiebesparing en duurzame energie, een bitter noodzakelijke bijdrage aan het realiseren van de CO₂-reductie.

Om CCS in Nederland van de grond te krijgen zijn er grote demonstratieprojecten in voorbereiding. Vanaf 2015 moeten deze operationeel zijn. Juist om deze grote demonstraties goed voor te bereiden is er een tender uitgeschreven om na onze positieve ervaringen met opslag op zee ook kleinschalige ervaring met opslag op land op te doen. De hele keten van afvang, transport en opslag voor de grote demonstraties en daarna moet zo goed mogelijk worden vormgegeven; daar zijn hoge investeringen in infrastructuur mee gemoeid. Om dat proces verantwoord te kunnen uitvoeren en goed in de vingers te krijgen is het belangrijk om die hele keten eerst kleinschalig vorm te geven.

Portefeuille Milieu
Directie
Bestuursondersteuning

Datum
26 juni 2009

Kenmerk
ET/ED/9112372

Het kabinet is er voorstander van dat de lokale bevolking zich een reëel beeld kan vormen van de voor- en nadelen van CO₂-opslag in het algemeen en van de consequenties lokaal én kennis heeft van de redenen waarom het kabinet de toepassing van CO₂-opslag in Nederland (en wereldwijd) wil versnellen. Tijdens de diverse informatieavonden, en met de opzet van het informatiepunt hebben wij hier al invulling aan gegeven. Waar nodig en gewenst willen wij dit de komende periode verder intensiveren.

Cruciaal voor het kabinet is het veiligheidsoordeel over het project. Al diverse malen hebben wij beiden publiekelijk gezegd dat we dit alleen doen als het ook echt veilig kan. U en de burgers van Barendrecht moeten weten dat wij hier bijzonder scherp naar kijken. Alle risico's worden geadresseerd en gewogen. Uw zorg is ook onze zorg. Van groot belang hierbij is het advies van de Commissie voor de MER op de door Shell opgestelde Milieu Effect Rapportage. Dit advies was in grote mate positief over de kwaliteit van de geleverde informatie, maar stelde ook enkele vragen, die nu bekeken worden. Waar nodig en mogelijk zal daarbij de hulp van onafhankelijke derde partijen worden ingeroepen. De overheden die verantwoordelijk zijn voor de diverse vergunningen werken nauw samen en zullen vóór hun voorlopige besluiten (het eventuele moment van ter inzage leggen van de vergunningen) de uitkomsten van deze nadere onderzoeken met u bespreken. De in de Raad opgebrachte onderwerpen zoals vragen over het gebruik van enkele modellen (inclusief de onderliggende aannames) en diverse gezondheidsaspecten (inclusief de psychosomatische) worden daarbij meegenomen. Ook het door burgers opgebrachte onderwerp over langdurige aansprakelijkheid van de opgeslagen CO₂ heeft onze aandacht.

Medio april heeft u opgeroepen de lopende procedures voor het project stop te zetten vanwege gebreken in de procedure. Wij begrijpen uw zorgen over de vraag of er nu wel goed genoeg is afgewogen waarom men nu net in Barendrecht deze opslag wil realiseren. Dit is een begrijpelijke vraag. Wij zeggen u toe dat dit de komende maanden, vóór over te gaan tot een eventueel Rijksinpassingsplan, in aanvulling op datgene wat hierover al in het MER is vermeld, nader wordt geduid. In dit onderzoek zal alsnog bekeken moeten worden of de locatiekeuze Barendrecht een goede optie is. Daarbij zullen ook potentiële alternatieven meegewogen worden.

Zoals hiervoor aangegeven achten wij het van groot belang om in de lopende procedures alle voor- en nadelen van CO₂-opslag op deze locatie én in nationale context goed af te wegen. De komende maanden zullen, zoals aangegeven, enkele belangrijke zaken nader worden uitgezocht. Wij willen hierover met u in gesprek blijven en gezamenlijk de balans opmaken om het later dit jaar mogelijk te maken

besluiten te nemen over de aangevraagde vergunningen voor dit project. De voortgang hierover willen wij graag samen met u aan uw Raad presenteren en zijn bereid na de zomer hiervoor weer naar Barendrecht te komen.

Portefeuille Milieu
Directie
Bestuursondersteuning

Wij beseffen dat wij bijzondere inspanningen van Barendrecht (en Albrandswaard) vragen. Uw lokale belangen wegen bij ons zeker mee, net zoals wij hebben gehoord dat de nationale klimaatbelangen ook voor u meewegen. De persoonlijke contacten van de afgelopen maanden met u, de Raad en de bewoners geven ons vertrouwen in een goed vervolgproces.

Datum
26 juni 2009

Kenmerk
ET/ED/9112372

Hoogachtend,

dr. Jacqueline Cramer
Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Milieubeheer

Maria J.A. van der Hoeven
Minister van Economische Zaken